

1 SKYRIUS

III

RYTINĖSE ŪKANOSE PASIRODĖ DVARO TVORA, ILGA, tamsi ir išsiraičiusi, kaip į krantą išmesto jūrų gyvūno kūnas. Pėdinau palei ją ir stengiausi nepaisyti nei širdies virpulių, nei sprandu varvančio prakaito srovelės. Migloje ėmė spingsėti blyškiai melsva švieselė. Sulig kiekvienu žingsniu ji ryškėjo, kol įgavo viršum tarnų vartų kabančio mai-žibinto* pavidalą; į tvorą šalia praėjimo rėmėsi manęs laukiantis vyriškis su uniforma ir tviskančiu plieniniu šalmu.

Stebėdamas, kaip artinuosi, princepsas pakėlė antakį, kuris, man prieinant, ropštėsi vis aukščiau ant kaktos. Kai sustojau priešais jį, antakis jau buvo veik susijungęs su plaukų linija.

Valdingai – bent jau taip vyliausi – atsikrenkščiau ir paskelbiau:

– Signumas Dinijus Kolas, tyrėjos asistentas. Atvykau dėl palaikų.

Princepsas sumirksėjo, tada nužvelgė mane. Kiek užtruko, nes už jį buvau kone galva augesnis.

– Aišku, – atsiliepė jis ir linktelėjo – nusilenkė trimis ketvirčiais, o gal dviem trečdaliais mažiau, nei derėtų, – bet iš vietos nesijudino.

– Juk čia palaikus rasiu, tiesa? – paklausiau.

* Žodynėlis pateiktas knygos pabaigoje (473–475 p.).

– Taip, pone, – létai atsakė jis. Nukreipęs žvilgsnį man virš peties, metė akį į rūko apklotą keliuką.

– Tai kas negerai?

– Na... hm. – Princepsas vėl dirstelėjo į gatvelę, nutįsusią man už nugaros. – Atleiskite, bet kur kita?

– Nesupratau? Kas?

– Tyrėja. Kada ji ateis?

Užgniaučiau nerimo kirbulį. Atlikdamas šeimininkės pavedimus, šį klausimą girdėjau ne kartą, bet dabartinė užduotis susijusi su numirėliu, ir aiškintis tokiomis aplinkybėmis – visai kitas reikalas.

– Tyrėja negali dalyvauti, – pasakiau. – Aš apsidairysiu, pakalbinsiu darbuotojus ir visus liudininkus, vėliau perduosiu jai ataskaitą.

– Ji nusprendė atlikti tyrimą... *neprisistačiusi* į nelaimės vietą? Kodėl, pone?

Nužiūrėjau pašnekovą nuo galvos iki kojų. Trumpi šarviniai jo marškiniai žioravo blausioje šviesoje, kiekvienoje grandyje blyksėjo rasos perliukas. Prašmatnu. Juosmenį veržė puošnus diržas, virš sagties buvo išsikišęs minkštokas pilvas – ankstyvojo vidutinio amžiaus padarinys. Kaip ir žilų barzdaplaukių ruoželis. Juodi auliniai uoliai nublizginti, į drabužių apvadus įpinta jūržolių spalvos dėmelių marginama šikšna. Iš standartinių imperinių daiktų vyriškis teturėjo į makštis įkištą ilgąjį kalaviją ir tamsiai raudoną apsiaustą, kuris liudijo jį esant apoteku – vienu iš karininkų, imperijoje kontroliuojančių begalę įvairių organinių modifikacijų. Kitką tikriausiai nusipirko ir, ko gero, atsisveikino su nemenka sumele.

Nors tarnavau signumu ir teoriškai jį pranokau laipsniu, princepsas išvaizda bylojo, kad jis ne tik vyresnis ir turtingesnis už mane, bet ir, tikėtina, per savo karjerą matęs daugiau, nei galėčiau

įsivaizduoti. Nieko keisto, kad jis stebisi, kodėl tyrėja į mirties vietą tepasiuntė nutrintus batus avintį dvidešimtmetį bernioką.

– Ji tyrimais įprastai užsiima niekur nekeldama, – atsakiau. – Liepia man įvertinti padėtį ir daro atitinkamas išvadas.

– Atitinkamas išvadas, – aidu pakartojo princepsas.

– Teisingai.

Aš lūkuriavau, kol mane įleis vidun. Bet jis stovėjo nekručėdamas, ir tiek. Ėmiau svarstyti, ar turėsiu akstinti jį nuvesti mane į dvarą. Iki šiol niekada nebuvau dalijęs įsakymų karininkui iš kito imperinio administracinio organo, todėl nelabai nutuokiau, kaip tiksliai reikia elgtis.

Dideliam mano palengvėjimui vyrukas galiausiai tarė:

– Ką gi, pone... – Iš kišenės išsiėmė bronzinį diskelį, kurio viduryje buvo įtvirtintas buteliukas su juodu skysčiu. – Sekite man pavymui ir neatsilikite. Vartai senoki. Kai kada tampa įnoringi.

Jis atsisuko į tarnų vartus: apvalią angą, žiojinčią lygiame juodame dvaro tvoros paviršiuje. Anapus ertmės kabojo susirangiusių, kailinių, žalsvai geltonų vijoklių skraistė. Princepsui nudrožus dangos link, ją persmelkė virpuly – trūkčiojantis, keliantis nerimą, – bet paskui vijokliai atšlijo ir mus praleido.

Numynėme pro vartus – įkandin princepsas ėjau pasilenkęs, kad galva nekliudytų augmenijos. Saldžiu, šleikščiu kvapu atsiduodantys vijokliai kuteno man sprandą. Modifikacijos juos, regis, skatino ieškoti mėsos, ir jei princepsas rankoje nebūtų laikęs „rakto“, tai yra reagentų buteliuko, mes būtume paralyžiuoti arba sulaukę baisesnio likimo.

Mudu įžengėme į užpakalinius dvaro kiemus. Ryto prieblandoje blykčiojo dešimtys mai-žibintų, kyburiuojančių po dvišlaičiu stogu, kuris dengė aukštai ant kalvos išdrikusį namą. Visą pastatą juosė veranda, langus nuo ryto saulės saugojo virvių

tinklai, švytintys ryškiomis dekoratyvinėmis samanomis. Plačios, glotnios medinės grindys, nusvidintos iki blizgesio. Rytinis galas su minkšta kanapa priminė miniatiūrinę arbatos paviljoną, bet staliuko vietoje stovėjo kažkokio masyvaus gyvūno kaukolė horizontaliai nugremžtu viršugalviu. Puošmena kraupoka, nederanti prie tokių žavingų namų – jie išties žavingi ir, be abejonių, gražiausi, kokius buvau matęs.

Atsigręžiau į princepsą. Tas vypsojo supratęs, kad esu priblokštas.

Sau ties pečiais patimpčiojau judekso mundurą. Drabužių išdavėjai nerado mano dydžio švarko, ir dabar, išsprastas į glaudų mėlyną audinį, jaučiausi atrodantis siaubingai kvailai.

– Princepse, kuo tu vardu? – pasiteiravau.

– Atsiprašau, pone. Turėjau paminėti anksčiau – esu Otirijus.

– Otirijau, ar velionio tapatybę nustatėme? Dėl to buvo kilę nesklandumų, ar ne?

– Manome, kad ją išsiaiškinome. Galvojame, jog tai – komandoras Taktasa Blasas iš technikų.

– Galvojate? Kodėl „galvojate“?

Jis pašnairavo.

– Jums pranešė, kad dėl jo mirties atsakinga modifikacija?

– Taip?

– Na... dėl šitokių pokyčių nelengva atpažinti kūno. – Otirijus nuvedė mane per medinį tiltuką, kuris jungė sruvenančio upelio krantus. – Ir net suvokti, kad regime būtent *jį*, – pridūrė. – Va kodėl čia iškvietė mus, apotekus.

Princepsas pamojo į tolumoje kybantį rūką. Tyrinėdamas ūkanas įžvelgiau figūras, klaidžiojančias po dvaro parką, taip pat apsitaisiusias tamsiai raudonais mundurais ir apsiaustais, nešiojančias narvelius, iš pažiūros skirtus paukščiams, tik, vietoj pastarųjų, kiekviename buvo po gležną papartį.

– Ieško užkrato, – tarė Otirijus. – Bet kol kas nieko neaptikome. Signaliniai augalai nei parudavo, nei nuvyto. Dvaro valdose – jokių užkrato pėdsakų.

Jis palydėjo mane iki papartpieriinių laukų durų. Kol traukėme jų pusėn, mano ausis lyg ir pasiekė iš didžiojo namo sklindantis pratisas garsas. Sumečiau girdintis klyksmą.

– Kas tai? – paklausiau.

– Veikiausiai tarnaitės, – atsakė Otirijus. – Jos, hm, pirmos tenai užklydo. Dar neaprimo, kaip suprantate.

– Bet kūną rado prieš keletą valandų.

– Taip. Tik vis pratrūksta emocijomis. Jums paaiškės kodėl, kai išvysite mirusįjį.

Kurį laiką klausiausi nežabotų, isteriškų riksmų. Sutelkęs jėgas stengiausi, kad mano veidas liktų bejausmis.

Liečiau sau neprarasti savitvardos. Buvau judekso, imperijos aukštuosius teismus kontroliuojančio ir teisingumą vykdančio administracinio organo, karininkas. Privalėjau apsilankyti šioje gražioje buveinėje, net jeigu ji ir užlieta klegesio.

Otirijus atvėrė duris. Riksmi tapo gerokai skardesni.

Turiu užgniaužti susierzinimą, sau tariau, antra vertus, klyksmams užsitęsus galėjau ir nesusivaldyti.

Princepsas įsivedė mane vidun.

PIRMIAUSIA MANE PRIBLOŠKĖ, kokie išblizginti buvo namai. Jie ne tik tviskėjo švara, – nors iš tiesų aplink nemačiau nei dėmelės, nei dulkelės, – bet ir dvelkė sterilumu, kad ir kokia elegantiška buvo toji aplinka: valgomio kušetės buvo per glodžios, nė kiek neįdubusios, grindis dengiantys kvadratiniai šilkiniai kilimėliai tokie švarūs, tarsi niekas gyvenime ant jų nebūtų trepsenęs. Visas namas mielas ir jaukus it chirurgo skalpelis.

Bet tai nereiškia, kad jis netryško prabanga. Sietynus atstojų miniatiūriniai mai-medžiai, dėl savo modifikacijų augantys iš lubų, – dar nebuvo regėjęs nieko panašaus, – jų vaisiuose knibždėte knibždėjo spindinčių mai-kirminėlių, kurie apie mus skleidė mirgančią melsvą šviesą. Ėmiau spėlioti, ar kambaryje tvyrantis oras taip pat atsieina didelius pinigų, ir netrukus perpratau, kad jis iš tikrųjų brangus: kiekviename pagrindinio kambario kampe įaugintas miliniškas kirpis, aukštas juodas grybas, siurbdavo orą, valydavo ir išpūsdavo atvėsintą.

Spiegė kažkur namo gilumoje. Mane nupurtė šiurpuliukas, bet jį lėmė ne žemesnė temperatūra.

– Darbuotojų ir liudininkų neišleidome iš namų, kaip nurodė tyrėja, – tarė Otirijus. – Turbūt norėsite juos apklausti, pone?

– Ačiū, princeps. Kiek jų?

– Iš viso septyni. Keturios tarnaitės, virėja, valdų prižiūrėtojas ir ūkvedė.

– Kas jų šeimininkas? Juk ne komandoras Blasas?

– Ne, pone. Namas priklauso Hazų klanui. Nematėte emblemos? – Jis gestu parodė į ženkliuką, kabantį virš lauko durų: tarp dviejų medžių išdidžiai kyšančią plunksną.

Naujiena privertė mane trumpam nuščiūti. Hazų šeima buvo viena iš turtingiausių visoje imperijoje ir valdė įspūdingus žemių plotus vidiniuose žieduose. Kodėl dvaras stulbinamai prabangus, tapo kur kas aiškiau, bet apskritai klausimų tik padaugėjo.

– Kam Hazoms prireikė namo Daretanoje? – pasiteiravau nuoširdžiai suglumęs.

Jis gūžtelėjo pečiais.

– Nežinau, pone. Galbūt kitur jau viską supirko.

– Ar šiuo metu kas nors iš Hazų klano čia įsikūręs?

– Jei ir taip, jie puikiai moka slėptis. Ūkvedė turėtų geriau žinoti.